

मनसून पूर्वतयारी कार्ययोजना

२०७७

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दार्चुला

२०७७

(जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दार्चुलाको मिति २०७७/०५/३० को
वैठकबाट स्वीकृत)

शब्दावली :

जि. वि. ब्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
जि..स्वा.का.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने. से.	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
सप्रब	शसस्त्र प्रहरी बल
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
ज.उ.प्र.नि.वि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण बिभाग
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
DLSA	District Lead Support Agency
DEOC	District Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation Center
DDMC	District Disaster Management Committee
D-WASH CC	District Water and Sanitation Hygiene Coordination Committee
V-WASH	Village Water and Sanitation Hygiene Coordination Committee
DPHO	District Public Health Office
NRCS	Nepal Red Cross Society
DHM	Department of Hydrology and Metrology

शब्दावली :	2
१. पृष्ठभूमि:-	4
२. कार्य योजनाको उद्देश्य:-	4
क. भौगोलिक अवस्था, सीमा तथा क्षेत्रफल:-	5
ख. भौगोलिक विभाजन:-	5
ग. प्रमुख नदी ताल तलैया सम्बन्धी विवरण:-	6
घ. हावा पानी:-	6
३. स्वास्थ्य सेवा:-	6
विवरण	7
४. यातायात:- न.पा.र गा.पा.हरुको जिल्ला सदरमुकाम सम्मको पहुँच:-	7
५. विपद् उद्धारका प्रत्यक्ष सरोकारका निकायहरु:-	7
६. कार्य विवरण:-	8
क्रियाकलाप	8
७. जिल्लामा भएका विपद् घटनाहरु:-	8
८. वर्षायाममा हुनसक्ने जोखिमहरु :	9
९. विपद् व्यवस्थापन योजना:-	10
पहिलो तह	10
दोस्रो तह	11
कार्य	11
तेश्रो तह:-	11
१०. समन्वयात्मक व्यवस्थापकीय तयारी (Coordination and Management):-	12
११. चुनौती:-	13
दार्चुला जिल्लाको प्रकोप पूर्व तयारीका लागि उपलब्ध स्रोत साधन विवरण:-	13
जिल्लामा उपलब्ध खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु (Heavy Equipments) :	14
जिल्लामा क्षेत्रगत निकायहरुको सम्पर्क सुची :	14
वर्षामापन केन्द्र:-	15
नदी जल सतह मापन केन्द्र:-	15
हाल कायम रहेको स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतहरुको सम्पर्क सुचि	15
जिल्ला स्थित एम्बुलेन्स सेवाको विवरण	16
जिल्लामा रहेको दमकल सेवा विवरण	17
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दार्चुला जिल्ला शाखामा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :	17
दुर्गा दल गुल्म दार्चुला तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :	17
जिल्ला प्रहरी कार्यालय दार्चुला तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :	17
सशस्त्र प्रहरी सिमा सुरक्षा गुल्म दार्चुला तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :	17
मनसुन पूर्वतयारी कार्य योजना २०७६	18
खोज उद्धार, पूर्व तयारी प्रतिकार्य तथा समन्वय:- जिल्ला प्रशासन कार्यालय प्रमुख जिल्ला अधिकारी	18
जिल्लामा क्षेत्रगत निकायहरुको सम्पर्क सुची	22
बाढी बाट जोखिमयुक्त गा.पा. वा नगरपालिका (स्रोत: गा.पा. र न.पा. प्रशासकीय अधिकृत)	22
दार्चुलामा विपद् पूर्व सूचना प्रणाली	23
विपद् सूचना संयन्त्र सञ्जाल	23

१. पृष्ठभूमि:-

महाकाली र चमेलिया नदी यस जिल्लाको सबैभन्दा ठुलो नदीको रूपमा रहेका छन् । महाकाली नदी उत्तरबाट मुहान भई पश्चिम हुँदै दक्षिण तिर बगेको छ भने चमेलिया नदी पनि उत्तर मुहान भै पश्चिम हुँदै दक्षिण तिर बगेको पाइन्छ । भने नौगाड खोला पूर्व मुहान भै दक्षिण तिर चमेलिया नदीमा मिसिने हुदा यस जिल्लामा समय समयमा विपदको रूप लिई विभिन्न क्षेत्रहरूमा व्यास गाउपालिका राप्तादेखि लेकम गाउपालिका लाली सम्म महाकाली नदीले असर पार्ने गरेको छ भने अपीहिमाल गाउपालिका देखि शैल्यशिखर नगरपालिका सम्म चमेलिया नदीले असर गर्ने गरेको पाइन्छ । त्यसैगरी जिल्लामा रहेका ससाना थुप्रै खोला नालाहरू मकरीगाड, रिगुड गाड, घट्टे गाड, पडपडा खोला, मेल्या खोला, भेल्या खोला, कचुलि गाड, च्युरानी खोला, गढीगाड, भुपरीगाड, दुधि खोला, खतनगाड, रिठिनगाड, तम्वाकु खोला, कालागाड, कुकुरेगाड, निजागंगाड, लाष्कु खोला, भम्वागाड, धौलिगाड, थालि गाड, ठिङगाड, काकडीगाड, भर्तोला खोला, उकु खोला, बाकु गाड, बसेडी गाड, साजी गाड, बुढीगाड, रिठेगाड, दानौँ गाड, चौडे गाड, गोकुले गाड, आंडरी खोला, ओसिल गाड, रोल खोला आदी प्रमुख हुन् । यिनै नदी तथा खोलामा आउने बाढी पहिरोका कारणले समुदायमा प्रत्येक बर्ष विपदको जोखिम व्यहोर्नु परेको छ । बर्षातको समयमा बाढी पहिरो, चट्याङ्ग झाडापखाला, जस्ता विपदहरू पटक पटक आउने हुदा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको समन्वय तथा प्रत्यक्ष सहभागितामा जिल्लाका सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र स्थानीय तह सहित विपदको समयमा प्रभावितहरूलाई सहयोग पुर्याउन उल्लेखनिय भुमिका रहदै आएको छ । बर्षायाममा बाढी पहिरो सडक अवरुद्ध दुर्घटना झाडापखाला जस्ता प्रकोपहरूलाई दृष्टीगत गरी विपद अगाडी अपनाइने समाधानका उपायहरू खोज तथा उद्धार कार्य राहत कार्य पुनःनिर्माण पूनःस्थापनाको क्षेत्रमा गर्न सकिने सल्लाह सुझाव समन्वय र सहयोग सम्बन्धमा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति दार्चुलाको तर्फ बाट प्रभावितहरूलाई गर्न सकिने आधारभुत सहयोग तथा विषयहरूमा आधारित रही यो बर्षायामको लागि मनसुन पूर्व तयारी कार्ययोजना २०७६ तथार गरिएको छ । यो योजना निर्माणमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको Contengency plan तथा जिल्ला विपद पूर्व तयारी प्रतिकार्य योजना, २०७५/२०७६ लाई श्रोतको रूपमा प्रयोग गरिएको छ ।

२. कार्य योजनाको उद्देश्य:-

प्रत्येक बर्ष जस्तै मनसुनमा हुन सक्ने बाढी पहिरो नीको कटान हावाहुरी चट्यांग, महामारी, भुकम्प जस्ता विपदबाट गाउँ बस्ती बालीनाली, स्वास्थ्यमा पुर्याउन सक्ने जोखिमको विश्लेषण गर्दै त्यसप्रति सजग रहन तत्काल राहत तथा उद्धार कार्यका लागि जिल्ला स्थित सम्पूर्ण सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्य, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका सदस्य तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूको अधिकतम रूपमा परिचालन गरी राहत तथा उद्धार कार्य छिटो छरितो र विश्वसनीय बनाउनु यस कार्य योजनाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

क. भौगोलिक अवस्था, सीमा तथा क्षेत्रफल:-

दार्चुला जिल्ला नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेशमा पर्दछ । यस जिल्लाको पूर्वमा बझाङ जिल्ला, पश्चिममा भारतको उत्तराखण्ड प्रदेशको पिथौरागढ जिल्ला, उत्तरमा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत र दक्षिणमा बैतडी जिल्ला रहेको छ । विश्व मानचित्रमा २९°३६' उतरी अक्षांस देखि ३०°१५' उत्तरी अक्षांससम्म र ८०°२२' पूर्व देशान्तर देखि ८१°०९' पूर्व देशान्तरसम्म फैलिएको यस जिल्लाको जम्मा क्षेत्रफल २३२२ वर्ग कि.मि. (साविककै क्षेत्रफल रहेको, नयाँ थपिएको क्षेत्रफलको निर्णयानुसार अद्यावधिक गरिने) रहेको छ । यो जिल्लामा समुद्र सतहबाट ५१८ मिटरको उचाई देखि ७१३२ मिटर सम्मको उचाई भएको अपि हिमाल यस जिल्लाको प्रमुख आकर्षण हो । त्यस्तै चीनको तिब्बत क्षेत्रमा अवस्थित हिन्दुहरूको महत्वपूर्ण तीर्थस्थल तथा पर्यटकीय महत्वसमेत बोकेको मानसरोवर जाने नेपालको प्रमुख मार्गको रूपमा समेत दार्चुला जिल्लाको चर्चा पाएको छ ।

१. अक्षांस २९°३६' देखि ३०°१५' उत्तर सम्म देशान्तर ८०°२२' देखि ८१°०९' पूर्व
२. सिमाना पूर्व बझाङ पश्चिम भारतको पिथौरागढ जिल्ला, उत्तर तिब्बत (चीन), दक्षिण बैतडी जिल्ला
३. क्षेत्रफल २३२२ वर्ग कि.मि. (साविककै क्षेत्रफल रहेको, नयाँ थपिएको क्षेत्रफलको निर्णयानुसार अद्यावधिक गरिने) औषत लम्वाई ९२.५ कि.मी.
४. औषत चौडाई ४२.५ कि.मी.

ख. भौगोलिक विभाजन:-

भौगोलिक दृष्टिकोणले दार्चुला जिल्लालाई ४ भागमा बाड्न सकिन्छ ।

अ. नदीले बनाएको फाट तथा बेसीहरू (समथर प्रदेश):- महाकाली, चौलानी र अन्य त्यस्तै ठूला खोला नालाहरूको किनारमा अवस्थित भित्री मधेशसँग तुलना गर्न सकिने समथर उब्जाउ फाँटहरू समथर प्रदेश अन्तर्गत पर्दछन् । जिल्लाको प्रमुख अन्न भण्डारको रूपमा रहेको यो फाँट र बेसीहरूमा जनसंख्याको चाप पनि अत्याधिक रहेको छ, उकू, लाली, दत्तू, गोकुलेश्वर, शिखर, देथला, धाप, खलंगा आदि क्षेत्रहरू यस प्रदेशका उदाहरण हुन् ।

आ. पहाडी भाग:- यस जिल्लाको मध्यभागमा रहेको उच्च समस्थली यस प्रदेशअन्तर्गत पर्दछन् । समथर भागको तुलनामा केही कम उत्पादन हुने भएतापनि अपेक्षाकृत उब्जाउ क्षेत्र नै मानिन्छ । शंकरपूर, भगवती, रानीशिखर, रिठाचौपाता, ग्वानी, डाडाकोट, हिकिला आदि क्षेत्रहरू यस प्रदेशमा पर्दछन् ।

इ. लेकाली भाग:- लेकाली भाग प्राकृतिक सौन्दर्यताले भरिपूर्ण तर अन्न उत्पादनका दृष्टिकोणले कम उर्बर छ । प्रायः हेमन्त ऋतुमा हिमपात हुनु यस भागको विशेषता हो । लेकाली प्रदेशअन्तर्गत सुन्सेरा, राप्ला, खण्डेश्वरी, घुसा, इयरकोट आदि क्षेत्रहरू पर्दछन् ।

ई. हिमाली भाग:- जिल्लाको उत्तर पट्टिको चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतसँग सीमा जोडिएको सामान्यतया बाह्रै महिना हिँउले ढाकिएको क्षेत्रमा उत्पादन मात्रै होइन मानिसहरूको बसोबास समेत नगण्य छ । हिँउदमा

तल बेसी खलंगा झर्ने र गृष्ममा फर्किने यहाँ बसोबास गर्ने व्याँसी (सौँका) समुदायको प्रमुख बासस्थान भएको व्यास क्षेत्र यस प्रदेशको उदाहरण हो ।

ग. प्रमुख नदी ताल तलैया सम्बन्धी विवरण:-

नेपाल र भारतको सीमा नदीको रूपमा बग्ने महाकाली नदी र यस जिल्लाको पूर्वपट्टि बैतडी जिल्लासंग जोडिएर बग्ने चमेलिया नदी दार्चुला जिल्लाका प्रमुख नदीहरू हुन् । यी ठूला नदी बाहेक यहाँ तिकंरखोला, कालागाड, नौगाड, थालीगाड, लास्कु खोलाआदि उल्लेखनीय खोलानाला हुन् । दार्चुला जिल्ला जलस्रोतको हिसाबमा धनी जिल्लाका रूपमा चिनिन्छ । यहाँ रहेका नदीनालाहरूमा लघु तथा बृहत जलविद्युत आयोजनाहरू संचालन गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ । हाल चौलानी नदीमा ३० मेगावाट क्षमताको जलविद्युत आयोजना निर्माण भइसकेको छ । यस जिल्लामा सुरमासरोवर, ब्रह्मदह, रिडदे ताल आदि ताल तलैयाहरू रहेका छन् ।

घ. हावा पानी:-

दार्चुला जिल्लाको भौगोलिक बोटमा देखिएको विविधता झैं हावापानी तथा वातावरणमा पनि विषमता देखिन्छ । तसर्थ, यस जिल्लाको हावापानीलाई देहाय बमोजिम विभाजन गर्न सकिन्छ ।

अ. हिमाली हावापानी :- यस जिल्लाको ४८७८ मिटर उचाइ भन्दा माथिको भू-भागमा यस किसिमको हावापानी पाईन्छ । जहाँ बाह्रै महिना हिँउले ढाकिएको हुन्छ र मानव बसोबास पाईदैन ।

आ. लेकाली हावापानी :- यस किसिमको हावापानी उच्च हिमाली भेगहरूमा हिमरेखाको मुनितिर पाईन्छ । जो हिउँदमा हिँउले ढाकिने र गर्मीमा नाङ्गो हुन्छ । व्याँस क्षेत्रमा यस किसिमको हावापानी पाईन्छ ।

इ. ठण्डा शितोष्ण हावापानी :- गृष्ममा गर्मी अनुभूति नहुनु र हिउँदमा तुलनात्मकरूपमा बढी चिसो हुने करिब २१३४ मिटर भन्दा माथिको भूभागमा यस प्रकारको हावापानी पाईन्छ । सिप्टी, खण्डेश्वरी र सुन्सेरा आदि क्षेत्रहरूमा यस प्रकारको हावापानी पाईन्छ ।

ई. समशितोष्ण हावापानी :- जिल्लाको मध्यभागमा रहेका समुद्र सतहबाट ९१५ मिटरदेखि २१३४ मिटरको उचाईमा रहेका क्षेत्रहरूमा यस किसिमको हावापानी पाईन्छ । गृष्ममा धेरै गर्मी र हिउँदमा साह्रै चिसो अनुभूती नहुनु यहाँको मुख्य विशेषता हो । रिठाचौपाता, शंकरपुर, छापरी आदी क्षेत्रहरूमा यस प्रकारको हावापानी पाईन्छ ।

उ. उष्ण हावापानी :- जिल्लाको पश्चिम दक्षिणमा नदीका बेसीहरूमा उष्ण हावापानी पाईन्छ । ग्रीष्ममा अत्याधिक गर्मी र हिउँदमा आंसिकरूपमा चिसो हुनु यहाँको हावापानीमा पाईने मुख्य विशेषता हो । खासगरी गोकुलेश्वर, दत्तु, लाली, उकु आदि क्षेत्रमा यस प्रकारको हावापानी पाईन्छ ।

३. स्वास्थ्य सेवा:-

यस जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको लागि निम्नानुसारको अस्पताल उपचार केन्द्रहरू रहेका छन्:

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१	अस्पताल	२
२	शैया	३०
३	क्लिनिक	११
४	स्वास्थ्य चौकी	४०
५	उप स्वास्थ्य चौकी	०
६	डाक्टर	८
७	नर्स,अ.न.मी.	१०२
८	अ.हे.व.,हे.व.	११४
९	आयुर्वेदिक अस्पताल	१
१०	प्रति डाक्टर लाभान्वित जनसंख्या	१७,५३७

४. यातायात:- न.पा.र गा.पा.हरुको जिल्ला सदरमुकाम सम्मको पहुँच:-

क्र.सं.	न.पा. र गा.पा.को नाम	क्षेत्रफल (बर्ग कि.मी.)	सदरमुकाम सम्मको दुरी कोष
१	व्याँस गाउपालिका	८३९.२६	२८
२	दुहु गाउपालिका	६५.३५	६
३	महाकाली नगरपालिका	१३५.११	०
४	मालिकार्जुन गाउपालिका	१००.८२	९.५
५	लेकम गाउपालिका	८३.९८	१६.५
६	शैल्यशिखर नगरपालिका	११७.८१	१७
७	मार्मा गाउपालिका	२०८.२७	१५
८	अपि हिमाल गाउपालिका	६१३.९५	२३
९	नौगाड गाउपालिका	१८०.२७	११

५. बिपद् उद्धारका प्रत्यक्ष सरोकारका निकायहरु:-

क) जिल्ला प्रशासन कार्यालय दार्चुला

ख) स्थानीय तहहरु (२ न.पा. र ७ गा.पा.)

ग) सुरक्षा निकाय (थप विवरण परिशिष्ट "ख" अनुसार)

➤ नेपाली सेना

अ. दुर्गादल गुल्म खलगां दार्चुला

➤ नेपाल प्रहरी

अ. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, दार्चुला

आ. इलाका प्रहरी कार्यालय तथा प्रहरी चौकी

इ. सिमा प्रहरी चौकी

ई. अस्थाई प्रहरी पोष्ट

➤ सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल

अ. सशस्त्र प्रहरी बल नम्बर ५० नेपाल गुल्म, दार्चुला

आ. सशस्त्र प्रहरी चमेलिया जलविद्युत आयोजना सुरक्षा बेस बंलाच

घ) जिल्ला समन्वय समिति

ङ) जिल्ला अस्पताल,

च) स्वास्थ्य चौकी

छ) डिभिजन वन कार्यालय

ज) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दार्चुला जिल्ला शाखा र उपशाखाहरु

झ) यातायात व्यवसायी संघहरु,

ञ) खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला

ट) नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम,

ठ) नगरपालिका तथा गाँउपालिका कार्यालयहरु,

ड) एम्बुलेन्स सेवा

ढ) दमकल सेवा

ण) निर्माण व्यवसायी संघ

त) जिल्ला स्थित क्रियासिल राजनैतिक दलहरु

थ) नेपाल पत्रकार महासंघ दार्चुला शाखा

द) अन्य संघ संस्था (राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय

६. कार्य विवरण:-

सि.नं.	क्रियाकलाप	कसले	कहाँ
१	खोज तथा उद्धार कार्य	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपालीसेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	जिल्लाभर
२	राहत वितरण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा/उपशाखाहरु, स्थानीय तहहरु, स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति र उद्योग वाणिज्य संघ,	प्रभावित क्षेत्रमा
३	राहत सामग्री भण्डारण	उद्योग वाणिज्य संघ/खाद्य संस्थान डिपो, त्रिपाल लगायत अन्य लत्ता कपडाहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा तथा उपशाखा	क्षेत्र अनुसार जिल्लाको विभिन्न स्थानहरुमा
४	स्वास्थ्यकर्मी, औषधी तथा एम्बुलेन्स र वारुण यन्त्र	जिल्ला अस्पताल, स्वास्थ्य चौकीहरु, न.पा./गा.पा, ने.रे.सो. र एम्बुलेन्स संचालक समिति तथा संघसंस्थाहरु	जिल्ला स्तरमा
५	सडक यातायात संचालनको सुधार तथा यातायात उपलब्ध	सडक डिभिजन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, यातायात व्यवसायी समितिहरु, स्थानीय तह	जिल्लाभर
६	भु-क्षय सम्बन्धी	डिभिजन सिचाई कार्यालय, महाकाली तटबन्ध, स्थानीय तह	जिल्लाभर
७	विपद् सम्बन्धी सुचना तथा जनचेतना	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ, स्थानीय संचार माध्यमहरु, जल तथा मौसम शाखा कार्यालय	जिल्लाभर
८	विपद् सिमुलेसन	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्थानीय तह देखि जिल्ला तह सम्म
९	शान्ति सुरक्षा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल	जिल्लाभर
१०	संचार, विद्युत व्यवस्थापन	नेपाल टेलिकम, विद्युत बितरण केन्द्र	जिल्लाभर

७. जिल्लामा भएका विपद् घटनाहरु:-

क) बाढी/पहिरो :- दार्चुला जिल्लाका पहिरोबाट प्रभावित तीन गाउँपालिकाहरूमा सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्दा पहिरोबाट क्षति गर्ने तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त नतिजा अनुसार ४०० घर पूर्ण रूपमा क्षति, ६०० घरहरूको आंशिक क्षति, २५ जनाको बाढी तथा पहिरो जन्य विपद् बाट ज्यान गुमाउनुको साथै प्रति वर्ष एक करोड भन्दा बढी सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ । आ.व. २०७६/०७७ मा वर्षा, बाढी, पहिरोबाट २२ घर क्षति भएको ।

ख) भू-कम्प :- भू गर्भविद्हरूको भनाई अनुसार दार्चुला जिल्ला तिब्बतियन प्लेटेटोनिक क्षेत्र भित्र पर्ने भएकोले यो जिल्लालाई भूकम्पको अति नै जोखिममा रहेको बक्षेपण गरिएको छ । सदरमुकाम क्षेत्र भित्र बनिरहेका घरहरू पनि भवन संहिता अनुसार नबनाइएको हुँदा जि.स.स., नगरपालिकाको सकृयताको आवश्यकता पनि महसुस गरिएको छ । न्यूनतम मापदण्ड पनि नअपनाए र बनाइएका यस्ता संरचनाहरूले भूकम्पीय जोखिम बहन गर्न नसक्ने हुँदा यहाँको भूकम्पीय जोखिम अत्यधिक रहेको छ ।

ग) बाढी :- दार्चुला जिल्लाका विभिन्न गा.पा.हरू माबाढी बाट धेरै क्षति हुन सक्ने आंकलन गरिएको छ । २०७० साल असार २ गत म हाकाली नदिमा आएका बाढीलाई मध्यनजर गरी यसले गरेको क्षतिको आधारमा आगामी दिन मा दार्चुला जिल्लामा महाकालीको बाढीबाट खतरामा रहेका महाकाली नगरपालिका, मालिकार्जुन गा.पा.को उकु, लेकम गा.पा.को लाली, ब्यास गा.पा.को राप्ला, सुनसेरा र धौलाकोट छन् भने चौलानी नदिको बाढीको खतरामा मार्मा गाउँपालिकाको लटिनाथ, तपोवन, शैल्यशिखर नगरपालिका को शिखर, देथला, गोकुलेश्वर र समौली रहेका छन् । जिल्लाका अन्यखोलाहरूमा जिल्लाका मध्यभाग बाट बग्ने नौगाड खोला लेखार तथा धुलिगडालाई आफ्नो निसाना बनाएको अवस्था छ । स-साना खहरेखोलाहरूले समेत वर्षायाममा वृहतरूप लिई किनारका संरचनामा जोखिम पुऱ्याउने अवस्था देखिन्छ । भलबग्नेकारणले सडकमार्ग बन्द हुने स्थिति, महाकाली लोकमार्गमा समेत देखिने गरेको सन्दर्भमा ग्रामिण सडकहरू सञ्चालन योग्य नरहने अवस्था सिर्जना हुने देखिन्छ ।

घ) आगलागी :- विगतमा घटेको घटनाहरू तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक औषत ५० परिवारहरू आगलागीबाट पूर्णप्रभावित हुने हुँदा यस योजनामा आगलागीलाई समेत समावेशगरी लक्षितजन संख्याको उद्धार तथा सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न आगलागीलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुऱ्याइएको छ । आगलागी महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग, हिमपहिरो तथा हुरी बतास जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि धेरै मात्रामा धनजनको क्षति हुने गरेको छरती तथ्याङ्कको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गरिएको छ ।

ङ) चट्याङ्ग :- चैत्रदेखि वर्षायाम रहनुजेल सम्म यस जिल्लालाई चट्यांगको लागि जोखिमयुक्त जिल्लाको रूपमा मानिन्छ । भने वर्षेनी चट्यांगबाट मानिस लगायत चौपायाहरूको मृत्यु हुने गरेको छ । चट्यांगबाट क्षति भएको खबर प्राप्त हुनासाथ सुरक्षा निकाय सरकारी गैर सरकारी निकायहरू घाइतेको उद्धार तथा उपचारको साथै प्रभावितहरूका लागि राहतको लागि पहल गरिएको छ ।

८. वर्षायाममा हुनसक्ने जोखिमहरू :

➤ बाढी/पहिरो

- हावाहुरी
- चट्यांग
- सडक अवरुद्ध तथा सडक दुर्घटना
- सरुवा रोग जस्ता महामारी

९. विपद व्यवस्थापन योजना:-

विपदको प्रकृतिलाई हेरी जिल्ला विपद पूर्व तथारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६ तथार गरी सोही बहुविपदको समयलाई मध्यनजर गर्दै जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिले मौसम पूर्व तथारी योजनालाई निम्न तहमा कार्यान्वयन गरिने छ ।

पहिलो तह

क. पूर्व तथारी (Pre-Disaster, Preparation & Awareness):- विपद व्यवस्थापनको लागि सुरक्षा निकायहरूलाई स्थानीय तह तथा अन्य संघ संस्थामार्फत श्रोत साधन जुटाउने तथा जिल्लामा उपलब्ध साधनश्रोतको व्यवस्था मिलाइ पूर्ण र सक्षम तथारी तर्फ जोड दिइने कार्य गरिनेछ । यस तहमा गरिने कार्य विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

- विपद प्रतिकार्यका उपायहरू जिल्लाका सम्बन्धित स्थानीय तह तथा संघ/संस्था सँगको सहकार्यमा जनजागरणकोरूपमाप्रशिक्षणतथा प्रचार प्रसार गर्ने ।
- विपद पूर्वतथारीका लागि जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको पहलमा स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय तथा जिल्लामारहेका सरकारी कार्यालयहरू तथा जिल्लामा कार्यरत संघ/संस्था सँगको समन्वयमा नियमित आपसी छलफल गरी सहकार्यको लागि तथारी रहने ।
- पत्रकार महासंघ, उद्योग बाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस तथा विभिन्न मिडियाहरूसँग समन्वय गरी जनचेतनाका लागि सुचना समाचार प्रचार प्रसार निरन्तर गर्ने । जस्तै: तारजाली प्रयोग तथा बाँस, रुखबिरुवा रोपी बाढी पहिरोको रोकथामको उपाय अपनाउने, अर्थिङ्ग प्रयोग गरी चट्याङ्गबाट जोगिने, स्वच्छता तथा सरसफाईमा ध्यान दिइ महामारी बाट बच्ने आदी ।
- सुरक्षा निकाय सहित सबै सरोकारवाला निकायहरूले विपद सुरक्षा तालिम लगायत श्रोत साधन तथारी गर्ने र अत्यावश्यक सरसामान, उपकरण र वस्तुहरू परिस्थिति अनुसार तुरुन्त प्रयोगगर्न सकिने अवस्थामा राख्ने ।
- विपद परेमा तत्काल उद्धार गरी प्रभावितहरूलाई राहत वितरण गर्ने उद्देश्यले जिल्लाका विकट स्थानहरूमा रहेको गा.पा./नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/जिल्ला खाद्य डिपो तथा स्थानीय तहहरूमा तथारी खाद्य तथा गैर खाद्य वस्तुकोभणारणको व्यवस्थापन गरिने ।
- ग्रामिण क्षेत्रका बिग्रिएका बाटाहरूको मर्मतका लागि सम्बद्ध निकायलाई अनुरोध गर्ने ।
- खोज तथा उद्धार सामाग्री सुरक्षा युनिटहरू, ने.रे.सो.का स्थानीय तहहरू समेतमा मौज्जात गरी स्वयंसेवकहरूलाई प्रशिक्षितगर्ने ।

दोस्रो तह

ख. **बिपद्को अवस्था (During Disaster, Rescue & Response):-** जिल्लामा विपद्को घटना घटिसकेको अवस्थामा सुरक्षा निकायहरू सहित सरोकारवाला सबै निकायहरू निम्नअनुसार परिचालन हुनेछ ।

- सुचनाको यकिन गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा भएको पूर्व समन्वय अनुसार सुरक्षा निकायलाई मध्यनजर गर्दै सुरक्षा निकायहरू घटनाको प्रकृति अनुसार आवश्यक साधन श्रोतसहित तुरुन्त खटिने ।
- विपद्को अवस्थालाई मध्यनजर गरी घाइते विरामीहरूको उद्धार कार्य साथै थप घटना हुन नदिने तर्फ आवश्यककारवाही गरिने ।
- ने.रे.सो.का तालीम प्राप्त स्वयंसेवक तथा जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका कर्मचारीहरू मार्फत घाइते विरामीहरूलाई प्राथमिकताको आधारमा उद्धार तथा उपचार व्यवस्था मिलाइने ।
- खोज तथा उद्धार कार्यमा निष्पक्ष, इमान्दारी र विरामीहरूको प्राथमिकतालाई मध्यनजर गरिने ।
- घाइते, विरामी तथा विस्थापित परिवारहरूलाई व्यवस्थित गर्नको लागि क्याप खडा गर्ने, विरामीहरूलाई अस्पताललै जान एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने तथा आवश्यक परेमा हेलीकप्टरको लागि हेलीप्याड - **Landing Zone** निर्माण गर्ने ।
- सडक दुर्घटना भएमा घटनास्थलको प्रकृति हेरी घाइतेहरूको खोज उद्धार र सडक सुचारु गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतासाथ तिव्रता दिने ।
- बाढी पहिरोले सडक अवरुद्ध भएमा सडक सुचारु गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ तिव्रता दिइने । आवश्यक परेमा सवारी साधन डोजर, क्रेन आदी सरकारी कार्यालयहरू एवं यातायात व्यवसायी संघ तथा निर्माण व्यवसायी संघ मार्फत सहयोग लिइने ।
- हैजा/झाडा पखाला फैलिएको अवस्थामा तुरुन्त सुरक्षा निकाय सहित जिल्ला अस्पताल तथा जनस्वास्थ्य कार्यालय बाट स्वास्थ्यकर्मीको टोली खटाई शुरुमै महामारी नियन्त्रण गरी फैलिन नदिने उपायहरू अपनाइने
- बाढी/पहिरोको विपद् परेको अवस्थामा सुरक्षा निकायहरू लगायत उद्धारकर्मीहरू निम्न बमोजिम परिचालित हुनेछन् ।

कार्य (Task)

- विपद्मा परेकाहरूलाई तुरुन्त उद्धार गर्ने ।
- सडक अवरुद्ध हो भने अवरुद्ध सडक यथासिघ्र संचालनमा ल्याउने ।
- प्राथमिकताका आधारमा घाइतेहरूको उपचार तथा अस्पताल लैजाने ।
- विपद्को थप असरलाई कम गर्न प्रयत्न गर्ने ।

तेश्रो तह:-

ग. **राहत, पुर्नस्थापन तथा व्यवस्थापन (Post Disaster):-** जिल्लामा कुनै विपद् घटना घटिसकेपछि पिडाको अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्न राहत वितरण लगायत पुर्नस्थापनाको काय सम्पादन गर्नुपर्ने अवस्था आउनु पर्ने हुदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत निम्न बमोजिम समन्वयात्मक तथा कार्यगत पहल गरिनेछ ।

- विपद् व्यवस्थापन सँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सरकारी निकाय,स्थानीय तह, संघ संस्थाहरूले विस्थापित तथा घाइतेहरूलाई गरिने मानवीय सहयोग प्रमुख जिल्ला अधिकारी अध्यक्ष रहने जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा नै सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने ।

- विस्थापित तथा घाइते बिरामीहरूको समयमानै उपचार गरी, प्रभावित क्षेत्रमा शान्ति तथा सुरक्षाको प्रत्याभूति गर्न मद्दत गरिने ।
- घाइते बिरामीहरूलाई अस्पताल लैजान मद्दत गरिने ।
- प्राथमिकताको आधारमा राहत वितरण कार्यलाई सुलभ र पारदर्शी बनाई कार्य सम्पादन गरिने ।
- उपलब्ध साधन र श्रोतले अधिकतम प्रयोग तथा परिचालन गरी आवश्यकतानुसार फिल्ड मेडिकल क्याम्पहरू संचालन गर्ने तथा समस्या ग्रस्त क्षेत्रमा महामारी फैलन नदिन चेतनामुलक प्रशिक्षण संचालन गर्ने ।
- पुर्नस्थापनको लागि संकलित राहत नपुग भएमा सरोकारवाला निकायसँग आव्हान गरी संकलन गरिने । दाताहरूलाई प्रभावितहरूको आवश्यकता अनुसार राहत दिन सुझाव दिइ जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति मार्फत एकद्वार प्रणाली अबलम्बन गर्ने ।
- प्रारम्भिक द्रुत लेखा जोखा ।

१०. समन्वयात्मक व्यवस्थापकीय तयारी (Coordination and Management):-

जिल्लामा वर्षायामको समयमा हुने बिपद् पुर्व तयारीका लागि सरोकारवाला सबै निकायहरूसँग समन्वय तथा छलफल गरी सबैले आ-आफ्नो तयारी निम्न अनुसार गरिने छ ।

- सुरक्षा निकायहरू (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल)ले उपलब्ध श्रोत साधन सहित बिनाशर्त खटिन सक्ने अवस्थामा रहने ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, उद्योग वाणिज्य संघ, गैरसरकारी संस्था महासंघ लगायत संघ/संस्थाहरूबाट बाढी पहिरोका बिपद् उद्धारसँग सम्बन्धित श्रोतहरू जुटाई जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रमा स्टक रोस्टर कायम गरिने ।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला समन्वय समिति, सडक डिभिजन कार्यालय, Heavy Equipment's निर्माण व्यवसायीसंघको समन्वय तथा पहलमा जिल्लामा उपलब्ध डोजर, क्रेन (Heavy Equipment's) परेको समयमा मद्दतका लागि जान सक्ने हालतमा रहनेछन् । उपलब्ध भएसम्म हरेक संकटासन्न क्षेत्रमा उपयुक्त स्थानमा कम्तीमा पनि १/१ वटा रहने ।
- स्वास्थ्य कार्यालयले आफ्नो मातहतका सबै स्वास्थ्य केन्द्रहरू, स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य शाखामा औषधी तथा उपकरणहरू सहित मेडिकल टिम सर्ट नोटिसमा खटिन सक्ने गरी निर्देशन दिइ तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- जिल्लाका यातायात व्यवसायी संघहरूले जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट मागेको बखत आवश्यक सवारी साधन जुटाउने ।
- जिल्लाका अन्य सबै सेवाग्राही सरकारी कार्यालयहरूले आवश्यकता अनुसार सेवा दिन घटनास्थलमा सिध्र परिचालित हुन श्रोत साधन तयारी हालतमा रहने छ ।
- तत्काल राहत तथा पुर्नस्थापनाको लागि उद्योग वाणिज्य संघ, निर्माण व्यवसायी संघ, स्थानीय संघ संस्थाहरूलाई पूर्व जानकारी दिई राहत जुटाउन अग्रसर गराइने र एकद्वार प्रणालीबाट राहत वितरण व्यवस्थापन मिलाइने छ ।
- पत्रकार महासंघ/सम्पूर्ण मिडियाको तर्फबाट बिपदको द्रुत प्रसार गरी सर्वत्र सचेत गराउने र राहत संकलन एवं व्यवस्थापन कार्यमा मद्दत पुऱ्याउने ।

- जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तहमा संकलित नगद तथा जिन्सी राहत सामाग्री जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्देशनमा उचित भण्डारण तथा पारदर्शी व्यवस्थापन मिलाउन मद्दत गर्ने ।
- सुरक्षा निकायहरु, सरकारी निकायहरु, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरु समेत Cluster system मार्फत विपद् प्रतिकार्य गर्ने कार्यमा आवद्ध गरिएको र District–Disaster Response System मा सबै निकायहरु र Clusterहरुले Disaster Response कार्यमा प्रभावकारीता हासिल गरेको कामलाई उचित मुल्याङ्कन गरिने ।
- जिल्लामा रहेका सबै साधन श्रोतहरुको स्टक विवरण, बितरण विवरण तथा अन्य सबै किसिमका सुचनाहरुलाई जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रमा सुचित गरी राखिनेछ र सोको जानकारी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजक मार्फत बैठकमा जानकारी गराईने ।

११. चुनौती:-

- जिल्लाको अधिकांश भु-भागमा मनसुनको समयमा सजिलै जान सकिने अवस्था नहुनु ।
- वर्षायाममा जिल्लाको अधिकांश गा.पा./न.पा.का वार्डहरुमा यातायात पुग्न नसक्नु ।
- जनचेतनाको कमी रहनु ।
- खोज तथा उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामाग्रीको कमी हुनु ।
- कच्ची सडक/बाटाहरुमा बाढीका कारण कटान हुने खतरा ।
- मनसुन शुरु हुनु पूर्व नै पुल निर्माणको कार्य नसकिनु ।
- बाटोको कारण बारुण यन्त्र सबै क्षेत्रमा पुग्न नसक्नु ।
- उपरोक्त चुनौतीका बिच पनि आपतकालिन उद्धार तथा राहत व्यवस्थापनलाई समन्वयात्मक तवरबाट उच्च प्राथमिकतामा राखी मानवीय सेवाकार्यलाई सम्बोधन गरिने छ ।

दार्चुला जिल्लाको प्रकोप पूर्व तयारीका लागि उपलब्ध स्रोत साधन विवरण:-

क्र. स.	नेपाली सेना		सशस्त्र प्रहरी		नेपाल प्रहरी		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		नगरपालिका		जिल्ला आपतकालीन संचालन केन्द्र	
	सामग्री	थान	सामग्री	थान	सामग्री	थान	सामग्री	थान	सामग्री	थान	उपलब्ध सामाग्री	थान
१	लाइफ ज्याकेट	३७	लाइफ ज्याकेट	२०	बेल्ट	६०	कपडा मि.	१५००	दमक ल	१	त्रिपाल	६०
२	क्यारेबिना	२५	क्यारेबिना	६	घेटी	४०	तार पोलियन	५० थान	बस	१	एच एफ सेट	१
३	एच हार्नेस	५	हेन्ड टर्च	२	घन	५०	कम्बल	५० थान	टिपर	१	मेघा फोन	१
४	बाल्ट	३	हेन्ड माइक	२	छिना	६५	सारी	५०थान			टर्च लाईट	१
५	टयुव रबर	१	नाइल डोरी	१२	साबेल	६०	भाँडाकुँडा	५० सेट			प्राथमिक उपचार बक्स	१
६	टर्च लाईट	२	टेन्ट	४	टेन्ट	३	स्टेचर	१५ थान				
७	ईन्टेचिडग टुल	८	प्लाष्टिक हेलमेट	१२	प्लास	३	डोरी	१०० मि				
८	हेलमेट	२	स्टेचर	१२	फरुवा	५	Throw Bag	१० थान				
९	पन्जा	१	सिटि	१	हसिया	३	Climbing Rope	२०० मी.				

१०	लाइट पिक	३	साबेल	४	पन्जा	२०	Rubber Tube	१० थान				
११	रोप	२००	बाल्टी	५	First Aid Kits	२	Safety Helmate	२५ थान				
१२	टयुव	१	फरुवा	८	अग्नी नासक	२	Carbiners with lock	२ थान				
१३	१६ ईन्चको हाते करौती	३	गल	४	डोरी मिटर	१५	Seat Harnes	४ थान				
१४	क्यारेबिना	२	First Aid Kits	५	स्टेचर	१०	Workinf Gloves leather	२४ थान				
१५	फिगर ८ क्याराबिना	२	प्लाष्टिक बुट	८	टयुव	३	Pleastic Boat	२५ थान				
१६	पिक साबेल	५	सेप्टी भेट	५	लाइफ जाकेट	१३	मोबाईल	२ सेट				
१७	फस्ट एड बक्स	१	गैर्ती	४	सानो ठेला गाडी	१						
१८	सिठ्ठी	१	पोलिम्याट	३	सिडि	१						
१९	गर्ल	१	हुक डोरी	६	मोबाइल	३						
२०	म्याट	५ मि.	श्रो व्याक	१								
२१			रबर बोट	१								

नोट:- जिल्ला प्रशासन कार्यालयसँग मोबाइल १ थान रहेको

जिल्लामा उपलब्ध खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरू (Heavy Equipments) :

क्र स	विवरण	उपलब्ध साधन स्रोतको मात्रा	उपलब्ध हुने निकाय
१	एक्साभेटर	१ वटा	मालिकार्जुन गाँउपालिका
२	एक्साभेटर	१ वटा	लेकम गाँउपालिका
३	एक्साभेटर	१ वटा	नौगाड गाँउपालिका
४	एक्साभेटर	१ वटा	मार्मा गाँउपालिका
५	एक्साभेटर	१ वटा	दुहुँ गाँउपालिका
६	एक्साभेटर/लोडर	२/२ वटा	राजेन्द्र निर्माण सेवा खलंगा
७	एक्साभेटर	१ वटा	के एस कन्सट्रक्सन
८	एक्साभेटर	१ वटा	थेगिम कन्सट्रक्सन
९	दमकल	१ वटा	महाकालि नगरपालिका
१०	एम्बुलेन्स	४ वटा	मार्मा स्वास्थ्य चौकी, र्वानी स्वास्थ्य चौकी, जिल्ला अस्पताल, गोकुलेश्वर अस्पताल
११	यातायात साधन बस, ट्रक जीप, टयाक्टर	प्रशस्त मात्रामा	यातायात समिति सँग समन्वय गरी भाडामा चलाउने ।

जिल्लामा क्षेत्रगत निकायहरूको सम्पर्क सुची:

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्रहरू (Cluster)	क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	जिम्मेवार व्यक्ति (Responsible Person)	सम्पर्क नं.
१	सूचना, संचार तथा समन्वय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रमुख जिल्ला अधिकारी,,	९८५८७२७७७७ ०९३४२०९३

२	खोज तथा उद्धार	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकाहरु	सेनानी, प्रहरी नायव उपरीक्षक, स.प्रहरी उपरीक्षक	९८५७६५००१८ ९८५८७२५५५५ ९८५९९९९९००
३	आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	निपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति/मन्त्री	९७४९५०७५४६
४	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य अधिकृत	९८४५५९३३२२
५	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	डिभिजन प्रमुख	९८४८८७९०७४
६	खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन	कृषि ज्ञान केन्द्र, दार्चुला	केन्द्र प्रमुख	९८५८७८४८९३
७	आपतकालीन शिक्षा	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	ईकाइ प्रमुख	०९३४२०९३५
८	पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण तथा प्रबन्धन व्यवस्थापन	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५८७२०२२२ ९८५८७५२९४४
९	संरक्षण	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको समन्वयमा स्थानीय तहमा रहेका महिला विकास शाखाहरु	शाखा प्रमुख	०९३४२०९९४
१०	मृत मानव शरिर तथा पशु पंक्षी व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	

बर्षामापन केन्द्र:-

क्र.स.	अवलोकन कर्ताको नाम थर	क्षेत्र	नदी, स्थान	टेलिफोन नम्बर	स्टेसन नं.	अवस्था	कैफियत
महाकाली चमेलिया नौगाड नदी आसपासमा भएका बर्षा मापन केन्द्रहरु							
१	जनक राज अवस्थी	खलगां	महाकाली	९८६८४६६३५२	०१०७	सुचारु	पानी नाप्ने, मौसम सम्बन्धि जानकारी भैइरहेको
२	खडक सिंह ठगुन्ना	लुम्थी	महाकाली	९७४५०६०६४६	०१०९	सुचारु	आकस्मिक पानी नाप्ने
३	भूपेन्द्र बहादुर चन्द	धरमपानी	महाकाली	९७४९५४०८४०	०१११	सुचारु	पानी नाप्ने
४	सुनिता विष्ट	गोकुलेधर, नयाँवण्डी	महाकाली	९८६०१०३५१५	०१२५	सुचारु	पानी नाप्ने
५	लालसिंह सित्तोली	दल्लेखधार	महाकाली	९७४७९८९४४२	०११०	सुचारु	पानी नाप्ने

नदी जल सतह मापन केन्द्र:-

क्र.स.	गेज रिडरको नाम	रिभर गेज स्टेशन	गेज रहेको स्थान	टेलिफोन नम्बर	अवस्था
महाकाली नदी					
१	कृष्ण सिंह नगारी	महाकाली नदी दत्तु	पीलरमा गेज पाता जडान	९७४९५२४८५१	सुचारु ठीक छ
२					

हाल कायम रहेको स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतहरुको सम्पर्क सुचि

क्र.स.	गा.पा./न.पा./जि.समन्वय समितिको नाम	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	सम्पर्क ब्यक्तिको फोन नम्बर	सम्पर्क ब्यक्तिको पद	कार्यालयको फोन.न.	इमेल नं

१	जि. समन्वय समिति	करविर सिंह कार्की	९८५८७२०२२२	जि.स.स प्रमुख	०९३४१००४४	ddc.darchula@gmail.com
३	जि. समन्वय समिति	मोहन सिंह धामी		जि.स.अधिकारी	०९३४१००४४	ddc.darchula@gmail.com
४	जि. समन्वय समिति	युवराज जोशी	९७४९५०३३२८	सुचना अधिकृत	०९३४१००४४	ddc.darchula@gmail.com
५	महाकाली न.पा.	हंस राज भट्ट	९८५८७५१०५५	मेयर	०९३४२०१३७	mmdarchula@gmail.com
६	महाकाली न.पा.	सुना बोहरा	९७४९५२२२८२२	उपमेयर	०९३४२०१३७	mmdarchula@gmail.com
	महाकाली न.पा.	नर सिंह बडाल	९८५८७२०१११	नि. प्रमुख प्र.अधिकृत		mmdarchula@gmail.com
७	महाकाली न.पा.	बिरेन्द्र सिंह धामी	९८४८८९६१३५	सुचना अधिकारी	०९३४२०१३७	mmdarchula@gmail.com
७	दुहुँ गाउँपालिका	मुलेन्द्र बहादुर कार्की	९७४९५०३४५०	अध्यक्ष		duhunrm@gmail.com
८	दुहुँ गाउँपालिका	ईश्वरी जोशी	९७४९५२३७४४	उपाध्यक्ष		duhunrm@gmail.com
९	दुहुँ गाउँपालिका	महेश प्रसाद बम	९७५९५०४४४४	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		duhunrm@gmail.com
१०	व्यास गाउँपालिका	दिलिप सिंह बुढाथोकी	९७४९५०३५००	अध्यक्ष		dthiyal@gmail.com
११	व्यास गाउँपालिका	हेमा भट्ट	९८४८८५६४०५	उपाध्यक्ष		itvyans07@gmail.com
१२	व्यास गाउँपालिका	शेखर चन्द्र ओझा	९७४९५०९०९०	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		itvyans07@gmail.com
१३	मालिकार्जुन गा.पा.	नरेन्द्रसिंह धामी	९८४८७६०३६०	अध्यक्ष		narendrasingdhami13@gmail.com
१४	मालिकार्जुन गा.पा.	पुष्पा अवस्थी	९८४१५२६०१२	उपाध्यक्ष		mmdarchula@gmail.com.com
१५	मालिकार्जुन गा.पा.	जय सिंह धामी	९८६३३६७४७४	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		mmdarchula@gmail.com.com
१६	लेकम गा.पा.	परमानन्द जोशी	९८४५३६८५६८	अध्यक्ष		lekamr.mun@gmail.com
१७	लेकम गा.पा.	माधवी जोशी	९७४९५०५४५६	उपाध्यक्ष		lekamr.mun@gmail.com
१८	लेकम गा.पा.	नारायण दत्त भट्ट	९७४११२७६४१	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		lekamr.mun@gmail.com
१९	शैल्यशिखर न.पा.	अम्मर सिंह धामी	९८४८७८१०८४	मेयर		shailyashikhar.gov@gmail.com
२०	शैल्यशिखर न.पा.	राजमति पाल	९८५८७५१५६२	उपमेयर		shailyashikhar.gov@gmail.com
२१	शैल्यशिखर न.पा.	सुरेन्द्र सिंह विष्ट	९८४८८३७६३६	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		shailyashikhar.gov@gmail.com
२२	मार्मा गा.पा.	जमन सिंह धामी	९८६३३९८१३३	अध्यक्ष		panerutaranath@gmail.com
२३	मार्मा गा.पा.	बागमति ठगुन्ना	९७४९५०३४८६	उपाध्यक्ष		panerutaranath@gmail.com
२४	मार्मा गा.पा.	राम कुमार राना	९८४८४९००२४	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		panerutaranath@gmail.com
२५	अपीहिमाल गा.पा.	धर्मानन्द मन्थाल	९७४९५०३७७३	अध्यक्ष		apihimaldarchula@gmail.com
२६	अपीहिमाल गा.पा.	उर्मिला बोहोरा	९७५१०३१५१५	उपाध्यक्ष		apihimaldarchula@gmail.com
२७	अपीहिमाल गा.पा.	जय सिंह धामी	९८६५९०२९००	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		apihimaldarchula@gmail.com
२८	नौगाड गा.पा.	प्रेम सिंह धामी	९८४७८५७३४२	अध्यक्ष		naugaad@gmail.com
२९	नौगाड गा.पा.	गौरी ठगुन्ना	९७५९५००९७६	उपाध्यक्ष		naugaad@gmail.com
३०	नौगाड गा.पा.	प्रितम सिंह ठगुन्ना	९७४९६१४११०	नि.प्रमुख प्र.अधिकृत		naugaad@gmail.com

जिल्ला स्थित एम्बुलेन्स सेवाको विवरण:-

क्र स	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	संस्था	प्राथमिक फोन नं	बैकल्पिक सम्पर्क नं	बैकल्पिक सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	बैकल्पिक फोन नम्बर
१	धनसिंह विष्ट	चालक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	९७४९५१६९४९	०९३४२०१८८ ०९३४२०३०८	हरि ठगुन्ना	९७४९५७२००७
२	मदन सिंह धामी	चालक	गोकुलेश्वर अस्पताल	९८४८९०४८१९	०९३३००८१ ०९३४००८८		९८४८८४०५००
३	गोविन्द सिंह धामी	चालक	स्वास्थ्य चौकि पस्ति	९८६५९८६०८३		राजेन्द्र सामन्त	९८६८८६५९४४
४	अम्मर सिंह धामी	चालक	शैल्यशिखर न.पा. ६	९८६५६७०८८२	९८६५८०५४६०	दान सिंह धामी	९८६५७४९७४९
५	नर्सिङ धामी	चालक	मार्मा २, लटिनाथ	९७४९५२४३६९	९७५९५०७४०९	चक्र सिंह धामी	९७५९५०७४०९
६	हरक सिंह धामी	चालक	ग्वानी, शैल्यशिखर न.पा.	९८६५८०५४६०			

जिल्लामा रहेको दमकल सेवा विवरण:-

क्र.स.	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	पद	संस्था	प्राथमिक फोन नं	बैकल्पिक सम्पर्क नं.
१	पदम राज जोशी	चालक	महाकाली नगरपालिका	९८४०३६५९३५	०९३४२०९३७

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दार्चुला जिल्ला शाखामा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण:

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	राष्ट्रिय बिपद् प्रतिकार्य समुह स्वसेवक	४
२	जिल्ला बिपद् प्रतिकार्य समुह स्वसेवक	२
३	प्राथमिक उपचार : प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक	४
४	आधारभूत प्राथमिक उपचारक	६०
५	आधारभूत पानिजन्य (BWRT)	२५
६	जुनियर/युवा सर्कल	३०/१६
७	पारिवारीक सम्पर्क पुनःस्थापना	३
८	उपशाखा	१२
९	कर्मचारी	२
१०	रक्तसञ्चार सेवा केन्द्र	२
११	जिल्ला शाखाको भवन	
१२	उपशाखा भवन	२

दुर्गा दल गुल्म दार्चुला तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	बिपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त	१४

जिल्ला प्रहरी कार्यालय दार्चुला तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	बिपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त	६

सशस्त्र प्रहरी सिमा सुरक्षा गुल्म दार्चुला तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुको विवरण :

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	बिपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त	१५

मनसुन पूर्वतयारी कार्य योजना २०७६
खोज उद्धार, पूर्व तयारी प्रतिकार्य तथा समन्वय:- जिल्ला प्रशासन कार्यालय प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सि.नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समय
१	बाढी, पहिरो बाट जोखिममा रहेका बस्तीहरूको पहिचान गरी पुर्व सुचना दिने र समुदायमा रहेका संचार माध्यम बाट प्रचार प्रसार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जल तथा मौसम विज्ञान विभागका स्थानीय हावापानी फिल्ड ईकाई केन्द्र ➤ सुरक्षा निकायहरू ➤ जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र ➤ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	मनसुन शुरू हुनु पूर्व समय देखि निरन्तर
२	ईक्वीपमेन्ट सहित आवश्यक न्यूनतम उद्धार सामग्री सहित खोज तथा उद्धार योजना तयारी गर्ने	सुरक्षा निकायहरू खोज तथा उद्धारमा संलग्न निकायहरू	<ul style="list-style-type: none"> ➤ सडक डिभिजन कार्यालय, जि.स.स., ➤ Heavy Equipment, व्यवसायी संघ, डिभिजन सडक 	अपाठको पहिलो हप्ता
३	मनसुन पूर्वतयारी योजना तर्जुमा गरी वेभसाईटमा राखी DEOC मा पठाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था ➤ सरकारी तथा गैह्रसरकारी संघ संस्था 	अपाठ पहिलो हप्ता
४	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रलाई सचेत अवस्थामा राख्ने	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र, DDMC	<ul style="list-style-type: none"> ➤ NEOC (National Emergency Operation Center) राष्ट्रिय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र ➤ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	निरन्तर
५	राहत सामग्रीहरूको उचित भण्डारण गर्ने तथा जिल्लामा भएको भण्डारणको अनुगमन गरी अध्याधिक गर्ने	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> ➤ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	अपाठको पहिलो हप्ता
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन राहत कोषमा न्यूनतम रकम राख्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ➤ जिल्ला समन्वय समिति 	निरन्तर
७	सुरक्षा निकायहरूलाई तैनाथी अवस्थामा राख्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ➤ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति 	निरन्तर
८	मुख्य नदिहरूमा बाढीको बहाव मापन गरी जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रमा सुचना दिने	जल तथा मौसम विज्ञान विभागका स्थानीय ईकाई कार्यालय, जिल्ला आपत्कालिन कार्य	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग ➤ जलमापन केन्द्रहरू ➤ वर्षा मापन केन्द्र ➤ NEOC (National Emergency Operation Center) ➤ राष्ट्रिय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र 	निरन्तर
९	विपद्को समयमा साझा फ्रिक्वेन्सी प्रयोग गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, ने.रे.सो. जिल्ला शाखा	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ➤ NEOC (National Emergency Operation Center) राष्ट्रिय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रले समन्वय गरी उपलब्ध गराउने 	मनसुनको समयमा
१०	स्थानीय स्वयंसेवकको गठन गर्ने	DDMC/DEOC	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ने.रे.सो., जिल्ला क्लष्टर निकायहरू 	निरन्तर

राहत, पुनस्थापना, पुनर्लाभ:- जिल्ला समन्वय समितिमा स्थानीय तहहरू सबै				
१	सामुदायिक एफ.एम. लगायत स्थानीय मिडिया मार्फत मनसुन पुर्बतयारी प्रचार प्रसार अभियान संचालन गर्ने	जि.स.स./ न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू 	अपाठको जकत हसादेखि निरन्तर
२	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी आवश्यक सतर्कता अपनाउने	जि.स.स./ न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू 	निरन्तर
३	स्थानीय स्तरमा तालीम प्राप्त स्वयंसेवक पहिचान गरी तयारी तथा परिचान गर्ने	जि.स.स./ न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू 	निरन्तर
४	विपद्को पुर्वानुमान गरी न्युनतम बन्दोबस्तीका सामग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने	जि.स.स./ न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू 	अपाठको दोश्रो हसा भित्र
५	अस्थायी आवास व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाला निकायमा सहजीकरणमा सहयोग गर्ने	जि.स.स./ न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, जिल्ला बन कार्यालय निर्माण व्यवसायी संघ कार्यालय 	अपाठको दोश्रो हसा भित्र
अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन:- ने.रे.सो. दार्चुला शाखा				
१	जिल्लामा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> DDMC, सुरक्षा निकायहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	अपाठको पहिलो हसा भित्र
२	अस्थायी आवास योजनाको लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	अपाठको पहिलो हसा भित्र
३	आपत्कालिन अवस्थामा अस्थायी आवास निर्माण का लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> गा.पा. र ना.पा. नेरेसो 	निरन्तर
४	अस्पताल, विद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानवीय आवश्यकताका सामग्री भण्डारणका लागि क्याम्प व्यवस्था गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> सेल्टर क्लष्टर सदस्यहरू नेरेसो गा.पा. र ना.पा. 	अपाठको पहिलो हसा भित्र
५	प्रत्येक घना बस्तीको लागि एउटा खुल्ला क्षेत्रको पहिचान गरी निर्देशिका तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> जि.स.स., गा.पा., न.पा., गा.पा., सेल्टर क्लष्टर ने.रे.सो. 	मनसुन शुरुहुनु पुर्व
६	तत्काल राहत बितरणका लागि गैह्र खाद्य सामग्री व्यवस्थापन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति संघ संस्थाहरू, क्षेत्रगत सदस्य 	अपाठको पहिलो हसा भित्र
७	आपत्कालिन प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	<ul style="list-style-type: none"> जि.प्र.का, जि.स.स., गा.पा., न.पा., गा.पा. ने.रे.सो. 	विपद् पश्चात
स्वास्थ्य तथा पोषण:- जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा शाखा				
१	स्वास्थ्य सम्बन्धि रोष्टर व्यवस्थापन	स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पतालहरू	<ul style="list-style-type: none"> क्लष्टर सदस्यहरू सदस्यहरू 	अपाठ पहिलो हसा

२	सरुवा रोग फैलने नदिन तयारी अवस्थामा रहने तथा सतर्कता अपनाउने	स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पतालहरु	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्वास्थ्य संस्था महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका 	निरन्तर
३	अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री व्यवस्थापन (वफर स्टक राखिएको)	स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पतालहरु	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य सेवा विभाग अस्पतालहरु 	अपाठको पहिलो हप्ता
४	रक्त संचार सेवा केन्द्रको अनुगमन तथा रगत भण्डारणको व्यवस्था मिलाउने	ने.रे.सो.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय अस्पतालहरु 	निरन्तर

खाद्य सामग्री:- जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय, स्थानीय तहका कृषि बिकास शाखा

१	खाद्य सामग्रीको मौज्जात विवरण अध्यावधिक गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र, बैतडी, फिल्ड कार्यालय, दार्चुला	उद्योग बाणिज्य संघ, प्रशासन, गैर सरकारी संस्थाहरु	अपाठको पहिलो हप्ता
२	आयोडिन युक्त नुनको आपूर्ती व्यवस्थापन गर्ने(कम्तीमा १ महिनाको लागि)	कृषि ज्ञान केन्द्र, बैतडी, फिल्ड कार्यालय, दार्चुला	उद्योग बाणिज्य संघ, प्रशासन, गैर सरकारी संस्थाहरु	निरन्तर
३	आप्तको मातहतमा रहेको सवारी साधन, कृषि प्राविधिकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र, बैतडी, फिल्ड कार्यालय, दार्चुला	उद्योग बाणिज्य संघ, प्रशासन, गैर सरकारी संस्थाहरु	निरन्तर
४	मनसुनको समयमा हुनसक्ने सम्भावित क्षती तथा प्रकोपका बारेमा सामुदायिक संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसारको व्यवस्था मिलाउने	कृषि ज्ञान केन्द्र, बैतडी, फिल्ड कार्यालय, दार्चुला	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति उद्योग बाणिज्य संघ	मनसुन शुरु हुनु पूर्वको समय देखि निरन्तर

भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र तथा स्थानीय तहका पशु सेवा शाखा:- बिपद्को समयमा पशुपक्षीजन्य रोगहरु तथा सो सम्बन्धि व्यवस्थापन

१	पशुपक्षीबाट हुन सक्ने संक्रामण बिरुद्ध खोप कार्यक्रम	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	सेवा केन्द्रहरु	नियमित
२	पशुपक्षीबाट हुन सक्ने संक्रामक रोग नियन्त्रण	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	सेवा केन्द्रहरु, क्वारेन्टाईन चेकपोष्ट उद्योग बाणिज्य संघ	नियमित
३	वर्ड फ्लु नियन्त्रण	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	सेवा केन्द्रहरु, क्वारेन्टाईन चेकपोष्ट, ह्याचरी उद्योग संघ	नियमित
४	मृत पशुपक्षी व्यवस्थापन	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	सेवा केन्द्रहरु, नेपाल प्रहरी, ह्याचरी उद्योग संघ	बिपद् पश्चात
५	राहत बितरण	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	DDMC, जि.स.स., न.पा., गा.पा., सेवा केन्द्रहरु	बिपद् पश्चात
६	टोल फ्रि टेलीफोन संचालन	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	पशु ज्ञान केन्द्र	नियमित
७	जनशक्ति परिचालन	भेटनरी अस्पताल तथा पशु बिज्ञ केन्द्र	DDMC, जि.स.स., न.पा., गा.पा. सेवा केन्द्रहरु	आवश्यकतानुसार

संरक्षण:- जिल्ला प्रशासन कार्यालयको समन्वयमा सबै स्थानीय तहका महिला बिकास शाखा

१	संरक्षण बिषयगत क्षेत्रको रणनीतिक योजना निर्माण गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको समन्वयमा सबै स्थानीय तहका	<ul style="list-style-type: none"> Cluster Members 	अपाठको पहिलो हप्ता
२	Dignity Kit तयारी अवस्थामा राख्ने (१७२ किट तयारी अवस्थामा रहेको)	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको समन्वयमा सबै स्थानीय तहका	<ul style="list-style-type: none"> Cluster Members 	अपाठको पहिलो हप्ता
३	Children kit स्थानीय स्तरबाट नै बितरणको व्यवस्था मिलाईने	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको समन्वयमा सबै स्थानीय तहका	<ul style="list-style-type: none"> Cluster Members as per need 	बिपद् पश्चात

४	परिवारबाट बिछोडिएका, अभिभावक गुमाउन सक्ने बालबालिकाका लागि तत्काल राहत तथा बन्दो बस्ती उपलब्ध गराउन सक्ने गरी रकमको व्यवस्था गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको समन्वयमा सबै स्थानीय तहका	➤ Cluster Members	अपाठको पहिलो हप्ता
खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई:- खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय				
१	जिल्लामा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ Cluster Members ➤ RM/M-WASH CC	अपाठको पहिलो हप्ता
२	विपद्को समयमा सुरक्षित खानेपानीका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ RM/M-WASH CC ➤ DDMC	नियमित
३	आपत्कालिन अवस्थामा अस्थायी शौचालय निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने (आवास व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सन्वय गर्ने)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ RM/M-WASH CC	विपद् पश्चात
४	वैकल्पिक खानेपानीको श्रोतको पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ जि.स.स., ➤ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति ➤ स्थानीय तहका खा.पा.उ.स.	अपाठको पहिलो हप्ता
५	अस्पताल, विद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानवीय आवास क्षेत्रमा WASH KIT व्यवस्था गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ जिल्ला खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई समन्वय समिति, ने.रे.सो., गैर संघसंस्था	अपाठको पहिलो हप्ता
६	WASH प्रतिकार्य योजना अनुरूप तयारीअवस्थामारहने गरी पुर्बतयारी बैठक बस्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ WASH क्षेत्रगत समुह सदस्यहरु	अपाठको पहिलो हप्ता
७	मनसुनको समयमा हुनसक्ने सम्भावित क्षति तथा प्रकोपका बारेमा सामुदायिक संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसारको व्यवस्था मिलाउने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ DDMC	मनसुन शुरु हुनु भन्दा १
८	ठोस फोहोर व्यवस्थापनका लागि स्थान छनौट तथा फोहोर राख्ने भाँडाको व्यवस्थापन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ स्थानीय तह समेतको समन्वयमा ➤ NRCS	हप्ता पहिले
९	अत्यावश्यक अवस्थामा खानेपानीका लागि टैंकर व्यवस्था गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय दार्चुला	➤ खानेपानी उपभोक्ता समिति, उद्योग बाणिज्य संघ,	मनसुन शुरु हुनु भन्दा १

जिल्लामा क्षेत्रगत निकायहरूको सम्पर्क सुची

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत	सम्पर्क	सम्पर्क	फोन नं.	इमेल
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, सुरक्षा	जिल्लाभर	प्रजिअ	४२०१३३	९८५८७२७७७७	daodarchula@gmail.com
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, सुरक्षा	जिल्लाभर	सप्रजिअ	४२०२१४	९८४८८७६२७६	
नेपाली सेना	खोज तथा उद्धार	जिल्लाभर	सेनानी	४२०१५१	९८५७६५००१८	gulmadurgadal@gmail.com
नेपाल प्रहरी	खोज उद्धार, शान्ति सुरक्षा	जिल्लाभर	प्रनाउ	४२०२५०	९८५८७२५५५५	dpodarchula@gmail.com
सशस्त्र प्रहरी गुल्म	खोज तथा उद्धार, सुरक्षा	जिल्लाभर	सप्रउ	४२०१००	९८५९२७२२७६	apfdarchul.coy@gmail.com
जि.स.स.को कार्यालय, स्थानीय	राहत तथा पुर्नस्थापना	जिल्लाभर	स्था.स.अ.	४१०१४४	९८५८७५२१४४	ddc.darchula@gmail.com
जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य सेवा	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१८८	९८४९९१२४४६	dhodarchula3@gmail.com
शिक्षा विकास तथा समन्वय	शिक्षा	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१३५	९७४९२५१६९६	darchuladeo@gmail.com
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्यान्न तथा बिउ	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१४१	९८५८७८४८९३	
खानेपानी तथा सरसफाई डिविजन कार्यालय, डिभिजन नं. १ बैतडी, फिल्ड कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाई सामाग्री	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१५०	९८५८४२२६२२	washdarchula@gmail.com
बैतडी दार्चुला सडक	सडक निर्माण तथा मर्मत	जिल्लाभर	डि.ई.	४२०२६१	९८५९२०२१२७	
जिल्ला तथ्यांक कार्यालय	सुचना संकलन	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१३६	९८४८७६४४०६	psodarchula@gmail.com
दार्चुलातिकर सडक योजना	सडक निर्माण तथा मर्मत	जिल्लाभर	डिई	४२०११९	९७५९५०१८८७	
डिभिजन बन कार्यालय	अस्थायी आवासका	जिल्लाभर	का.प्र.	४२०१४५	९८४५०२७७९७	dardfo@dof.gov.np
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	लागि सहयोग	जिल्लाभर	सभापति	४१००६६	९७४९५०७५४६	darchulanrcs72@gmail.com
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैह्र खाद्य सामाग्री	जिल्लाभर	मन्त्रि	४१००६६	९८४८७२७५११	darchulanrcs72@gmail.com
जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	गैह्र खाद्य सामाग्री राहत	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१०४	९८४९७३१९९६	darchuladlso@yahoo.com
नेपाल टेलिकम	सुचना सञ्चार	जिल्लाभर	प्रमुख	४२०१०८		nt.darchula@ntc.net.np
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	विद्युतिकरण	जिल्लाभर	का.प्र.	४२०१३२	९८४९२२४०९३	
उद्योग वाणिज्य संघ	खाद्य तथा गैह्र खाद्य	जिल्लाभर	अध्यक्ष	४२०१६८	९८५८७५११४४	dccidarchula31@gmail.com
गैसस महासंघ,	सामाग्री,	जिल्लाभर	का.प्र.	४२०४७५	९७५९५०२३२०	joshi.sankalpa@yahoo.com
महाकाली नदी नियन्त्रण	निर्माण सामाग्री	प्रभावित	का.प्र.	४२०१५१	९८५९१७५७६०	sushildev.25@gmail.com
सि.आर.डि.एस. नेपाल	पुनर्स्थापना कार्यक्रम	प्रभावित	प्रमुख	४२००६१	९७५९५०३४०६	ashokraojha@gmail.com
संकल्प युवा क्लब	पुनर्स्थापना	प्रभावित	प्रमुख		९७५९५०२३२०	sankalpa2054@gmail.com
अपीनम्पा संरक्षण क्षेत्र कार्यालय	राहत, संरक्षण तथा	प्रभावित	प्रमुख	४२०४९७	९७५९५००३५४	ancadarchula@gmail.com
पत्रकार महासंघ	सुचना संचार	जिल्लाभर	अध्यक्ष	४२००९८	९७५९५००७४०	shankar.dhami@gmail.com
रक्त संचार केन्द्र	रगतको आपूर्ति	जिल्लाभर	ईन्चार्ज	४२०१८८	९७४९५०७५४६	darchulanrcs72@gmail.com
जिल्ला हावापानी फिल्ड कार्यालय	बाढी पुर्व सुचना	जिल्लाभर	प्रमुख: राजुकुमार	८६५६००	९७४९५००६७२	
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	तथ्यांक संकलन	जिल्लाभर	मिश्र	४१०१३३	९८४८७११०५६	dan.nrcs@gmail.com
जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	सुचना संकलन,समन्वय, सहकार्य	जिल्लाभर	दान महारा	४२००७८	९८५८७२७७७७	

बाढी बाट जोखिमयुक्त गा.पा. वा नगरपालिका (स्रोत: गा.पा. र न.पा. प्रशासकीय अधिकृत)

क्र.स.	गा.पा. वा न.पा.को नाम	जनसंख्या	बाढीको जोखिमको स्तर		
			न्यून (हरीयो)	मध्यम (पहेलो)	उच्च (रातो)
१	महाकाली नगरपालिका	२१,२३१	१,२,३	४,५	६,७,८,९
२	शैल्य शिखर नगरपालिका	२२,०६०	२	३	१,२,३,९

३	मार्मा गाउँपालिका	१४,९५६		१,४,५,६	३,२
४	लेकम गाउँपालिका	१४,८३८	२,५,६	१,३	४
५	मालिकार्जुन गाउँपालिका	१५,५८१		८	१,२,३,४,५,६,७
६	अपीहिमाल गाउँपालिका	६,७७९	४,५	१,२	३,६
७	नौगाड गाउँपालिका	१५,८७४		१,३	
८	व्यास गाउँपालिका	१०,३४७	१,२	६	३,४,५
		१०,८१८	२		

दार्चुलामा विपद् पूर्व सूचना प्रणाली विपद् सूचना संयन्त्र सञ्जाल

